

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

6.3.2013

B7-0097/2013

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Egyptin tilanteesta
(2013/2542(RSP))

Charles Tannock, Peter van Dalen
ECR-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Egyptin tilanteesta
(2013/2542(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Egyptistä ja erityisesti 15. helmikuuta 2012 antamansa päätöslauselman,
 - ottaa huomioon 31. tammikuuta 2013 annetut neuvoston päätelmät EU:n tuesta pysyväälle muutokselle siirtymäyhteiskunnissa¹,
 - ottaa huomioon 25. joulukuuta 2012 annetun korkean edustajan / varapuheenjohtajan julkilausuman Egyptin kansanäänestyksestä,
 - ottaa huomioon 25. tammikuuta 2013 annetun korkean edustajan / varapuheenjohtajan tiedottajan julkilausuman Port Saidin surmista,
 - ottaa huomioon 13.–14. marraskuuta 2012 pidetyn EU:n Egyptin erityistyöryhmän ensimmäisen kokouksen tulokset,
 - ottaa huomioon 26. marraskuuta 2012 annetun neuvoston päätöksen omaisuuden palauttamisen helpottamisesta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Egypti on arabikevään suurin maa, Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan keskeinen valtio, EU:n tärkeä kauppakumppani ja EU-tukien merkittävä vastaanottaja;
- B. ottaa huomioon, että EU on arabikevään alkamisen jälkeen pyrkinyt käyttämään enemmän vaikutusvaltaansa Egyptissä, ja toteaa, että tätä varten muun muassa korkea edustaja / varapuheenjohtaja, Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja EU:n jäsenvaltioiden valtioiden ja hallitusten päämiehet ovat vierailleet Egyptissä ja aiheesta on järjestetty useita huippukokouksia, käynnistetty aloitteita ja sille on maksettu tukea;
- C. toteaa, että presidentti Mursi antoi 22. marraskuuta 2012 perustuslakia koskevan julistuksen, jolla hän muun muassa asetti presidentin viran oikeudellisen valvonnan ulkopuolelle; toteaa, että presidentti kumosi julistuksen joitakin päiviä myöhemmin, mutta mielenosoitukset olivat jo kärjistymässä;
- D. toteaa, että islamistien hallitsema perustuslakia säätävä kokous hyväksyi 30. marraskuuta 2012 perustuslakiluonnoksen ja esitteli sen presidentille;
- E. toteaa, että Egyptissä järjestettiin 15. ja 22. joulukuuta 2012 perustuslakiluonnosta koskeva kansanäänestys; panee merkille, että enemmistö kannatti perustuslakiluonnosta ja

¹ Ks. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/135130.pdf

äänestykseen osallistui 33 prosenttia äänioikeutetuista;

- F. toteaa, että Kairon tuomioistuin siirsi 26. tammikuuta 2012 Port Saidia koskevassa asiassa 21 vastaajan tapaukset suurmuftille, jonka on tarkoitus ratifioida vastaajille langetetut kuolemantuomiot;
- G. toteaa, että tämän ilmoituksen jälkeen Port Saidin yleisen vankilan lähettyville kerääntyneet tuhannet vastaajien sukulaiset, Port Said Ultras -jalkapallokerhon kannattajat ja muut tukijat ryntäsivät kohti vankilaa;
- H. toteaa, että joillakin mielenosoittajilla oli tuliaseita tai he heittivät kiviä ja Molotovin cocktaileja; toteaa, että turvallisuusjoukot vastasivat välittömästi käyttämällä runsaasti kyynelkaasua ja tuliaseita;
- I. ottaa huomioon, että seuranneessa väkivallan aallossa kymmeniä ihmisiä kuoli ja satoja loukkaantui pääasiassa Port Saidissa, mutta myös muissa Egyptin kaupungeissa;
- J. ottaa huomioon, että tuomioita jaetaan toisen kerran 9. maaliskuuta 2013;
- K. ottaa huomioon, että mielenosoitukset Kairon Tahririn aukiolla ja muualla jatkuvat yhä; katsoo, että tilanne on käynyt erittäin vaaralliseksi etenkin naispuolisille mielenosoittajille, joita vastaan tehdyistä seksuaalisista hyökkäyksistä raportoidaan päivittäin;
- L. toteaa, että neuvosto käynnisti 26. marraskuuta 2012 toimet, joilla helpotetaan väärinkäytettyjen varojen palauttamista Egyptin ja Tunisian viranomaisille;
- M. toteaa, että EU on luvannut vuosille 2012–2013 yhteensä 5 miljardin euron arvosta lainoja ja avustuksia, jotka komission, Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) on tarkoitus myöntää;
- N. toteaa, että EU osoitti kaksi vaaliasiantuntijaa presidentinvaaleihin ja on tarjoutunut lähettämään vaalitarkkailuvaltuuskunnan Egyptin parlamenttivaaleihin, jos Egypti sitä pyytää;
 - 1. muistuttaa pyytäneensä aiemmin, että kaikki puolueet Egyptissä kävisivät vuoropuhelua, jotta voidaan jatkaa etenemistä kohti syvää ja kestäväää demokratiaa; kehottaa kaikkia puolueita ja etenkin presidenttiä tehostamaan tätä koskevia toimiaan; muistuttaa lisäksi solidaarisuudestaan Egyptin kansalle tämän tärkeän siirtymäkauden aikana ja toteaa tukevansa edelleen oikeutettuja demokraattisia pyrkimyksiä;
 - 2. kehottaa Egyptin johtoa varmistamaan, että demokraattiset elimet ja perustuslaki edustavat asianmukaisesti kaikkia egyptiläisiä ja kaikkien ihmisoikeuksia riippumatta uskonnosta, sukupuolesta tai mistään muusta perusteesta ja että ne ovat kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaisia;
 - 3. kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön parlamentaarisen demokratian ja kehottaa presidentti Mursia lähentämään jaottelun osapuolia ja olemaan vuorovaikutuksessa koko kansan kanssa perustuslakia koskevan kansanäänestyksen jälkimainingeissa;

4. pitää valitettavana, että siviilihenkilöiden oikeudenkäynnit sotilastuomioistuimissa sallitaan edelleen uuden perustuslain 189 artiklan nojalla; korostaa, että puolueeton siviilioikeusjärjestelmä ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin saatavuus ovat keskeisessä asemassa kaikissa demokraattisissa maissa;
5. katsoo, että etusijalle olisi asetettava kaikkien Egyptin kansalaisten oikeus omantunnon, ilmaisun- ja uskonvapauteen; katsoo, että Egyptin hallituksen on varmistettava Egyptin kristityn yhteisön uskonnonvapaus; toteaa, että olisi toteutettava toimia, joilla käännetään laskuun kristittyjen poismuutto Egyptistä, sillä se uhkaa yhden Egyptin vanhimman yhteisön olemassaoloa ja vahingoittaa Egyptin taloutta, koska sen myötä koulutetut ammattilaiset lähtevät pois maasta;
6. kehottaa Egyptin poliisia ja oikeusviranomaisia toteuttamaan täysimittaisen, riippumattoman ja perinpohjaisen tutkimuksen 26. tammikuuta 2013 annetun tuomioistuimen päätöksen jälkeen seuranneesta väkivallasta ja tuomaan rikolliset oikeuden eteen;
7. pitää myönteisenä uuden perustuslain 50 artiklassa taattua kokoontumisvapautta, mutta kantaa yhä huolta Egyptin mielenosoituksiin liittyvästä väkivallasta;
8. ilmaisee osanottonsa Kairon ja Port Saidin äskettäisissä yhteenotoissa kuolleiden henkilöiden sukulaisille ja vaatii, että turvallisuusjoukkoja koskevat kidutus- ja hyväksikäyttövaiheet tutkitaan; kehottaa säilyttämään maltin mielenosoituksissa, jotka ovat seurausta Port Saidin jalkapallo-ottelussa pidätettyjen henkilöiden tuomioista ja erityisesti tuomioista, jotka aiotaan langettaa 9. maaliskuuta; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tarjoamaan Egyptille apua sen poliisivoimien uudistuksessa, jotta se voi valvoa mielenosoituksia aiempaa paremmin;
9. vaatii Egyptin viranomaisia puuttumaan naiseen kohdistuvaan väkivaltaan; tuomitsee Tahririn aukiolla ja muualla pidetyissä mielenosoituksissa tapahtuneet hyökkäykset naisia vastaan;
10. vaatii, että kansalaisjärjestöjen on voitava toteuttaa vapaasti oikeutettua toimintaansa, myös ihmisoikeuksia, oikeusasioita ja perustuslakia koskevaa tutkimusta; katsoo, että ei pitäisi säätää lakeja, joilla rajoitetaan kansalaisjärjestöjen toiminta humanitaariseen tai sosiaalityöhön tai rajoitetaan niiden yhteydenpitoa "ulkomaisten tahojen" kanssa; tuomitsee siksi Egyptin vakuutus- ja sosiaaliministeriön kirjeen, joka osoitettiin Egyptian Organisation for Human Rights -kansalaisjärjestölle ja jossa tiedotettiin uusista rajoituksista;
11. panee tyytyväisenä merkille, että presidentti Mursin Brysselin-vierailun jälkeen päätettiin jatkaa kahdenvälistä yhteydenpitoa EU:n ja Egyptin assosiaatiosopimuksen rakenteiden avulla sekä aloittaa uudelleen uutta Euroopan naapuruuspolitiikan toimintasuunnitelmaa koskevat neuvottelut;
12. panee tyytyväisenä merkille, että EU:n ja Egyptin erityistyöryhmä perustettiin marraskuussa 2012; panee merkille 13. ja 14. marraskuuta pidetyn työryhmän

ensimmäisen kokouksen tulokset; katsoo, että komission, Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankin olisi asetettava laina- ja avustussitoumuksilleen tiukat ja hyvin valvotut ihmisoikeuksia koskevat ehdot;

13. panee tyytyväisenä merkille, että Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki käynnisti erityisen elintarviketurva-aloitteen, jonka avulla Egyptin, joka on maailman suurin vehnän tuontimaa, pitäisi kyetä varmistamaan vakaa elintarvikehuolto;
14. suhtautuu myönteisesti päätökseen tutkia Egyptin ja EU:n välisen kaupan ja investointien lisäämistapoja; katsoo, että pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppasopimus, joka perustuu molemminpuoliseen ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, olisi paras keino lisätä hyvinvointia ja vähentää köyhyyttä Egyptissä;
15. pitää rohkaisevina keskusteluja entisen hallinnon väärinkäyttämän varallisuuden palauttamista koskevasta yhteistyöstä ja koordinoinnista ja toteaa, että varallisuus jäädytettiin maaliskuussa 2011; pyytää saattamaan päätökseen luvatus etenemissuunnitelman, jonka tarkoituksena on lisätä EU:n ja Egyptin välistä yhteistyötä tässä asiassa;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Egyptin hallitukselle ja parlamentille.